

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 80 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Imunitetna zadeva poslanca Spinčiča.

Ni je bilo kmalo parlamentarne zadeve, katera bi bila politične kroge v obče in slovenske posebe tako vznemirjala, kakor takozvana Spinčičeva aféra. — Tu ne gre samo za osebo Spinčičevo, marveč za važno konstitucionalno načelo enakih pravic in prostosti poslancev, naj so v zasebnem življenju katerega koli poklica. — Če se ne reši ta zadeva povoljno, potem bode izrečeno, da so različne kategorije poslancev, taki katerim je marsikaj dopuščeno, ne da bi se jim bilo bati kakega pregona, in taki, kateri bi si morali pri vsakem svojem dejanju biti svesti, da nad njimi visi Damoklejev meč disciplinarnega pregona. Da popravijo nasledke udarca, kateri je prizadela vlada Spinčiču, in rešijo veliki ustavni princip, na to bi morali misliti poslanci vseh strank in zbornica cela; — a Miadočehom gre zasluga, da so sprožili stvar v zbornici in Slovencem, da so jo držali v odseku in stavili primerne predloge, da se ni o njej prešlo na dnevni red.

Ker se ima razpravljati ta zadeva v poslanski zbornici dne 6. marca t. l., se nam vidi umestno, v spominu obuditi in razložiti občinstvu postanek tega vprašanja in kako ono danes stoji, da bode lažje sledilo parlamentarni obravnavi.

Proti poslancu Spinčiču kakor profesorju na učiteljsku v Gorici vpeljala se je disciplinarna preiskava od deželnega šolskega sveta goriškega z ukazom z dne 24. oktobra 1891 za radi njegovih govorov kakor voditelja istrskih Hrvatov, dne 6. do 8. septembra 1891 na razstavi v Zagrebu in za radi njegovega agitatoričnega delovanja o priliki državno-zborskih volitev v februarju in marcu 1891 in dopolnilne volitve v oktobru 1891. Opozarjamo, da je bil, ko je dr. Vergottini bil prisiljen zapustiti državni zbor, dne 30. oktobra 1891 dr. Luginja voljen v državni zbor. Ukaz deželnega šolskega sveta za disciplinarno preiskavo dostavil se je torej Spinčiču v času, ko so bile priprave za volitev najživabnejše in čudno je, da se je preiskava raztezala tudi na njegovo udeležbo pri 8 mescev prej vršivši se volitvi in na njegove govore v Zagrebu od 6. do 8. septembra 1891, katere je doslovno prinesel „Diritto Croato“ že 16. septembra 1891.

Z razsodbo z dne 2. decembra 1891 spoznal je deželni šolski svet profesorja Spinčiča krivega

disciplinarnih pregreškov v obojem prej označenem zmislu in je predlagal pri naučnem ministerstvu, da se iz službe odpusti. Ministerstvo je ugodilo temu predlogu in namestnik za Primorsko je z koncem meseca marca 1892 profesorju Spinčiču plačo ustavil.

Iz razlogov razsodb izhaja, kaj se je Spinčiču očitalo in za pregrešek spoznalo. V Zagrebu je rekel o raznih prilikah: „Dal Bog, da bi bilo to mesto (Zagreb), katero je danes moralna prestolica vseh Hrvatov, čim preje tudi v materialnem oziru glavno mesto našega naroda. Živio Zagreb, živila združena Hrvatska! Postavile so se mej nas meje, da bi se razdelile naše dežele, a take meje ne zadostujejo, da bi naše skupne misli in čutila zatre. Želimo, da da bi bili pod jedno streho v širšem zmislu združeni, kakor so nas v tej dvorani združili župan in mestni zastop.“

Gledé agitatoričnega delovanja se pa nič fiktivnega ne očita Spinčiču, ampak razlogi se omejujejo na to, da govore o Spinčičevi „vodilni vlogi“, o „brezmernih“ (massloa) in „strastnih“ agitacijah.

To se je očitalo Spinčiču kakor učiteljskemu profesorju, naglašajoč, da tako postopanje ni v soglasju z dolžnostmi državnega služabnika in izgojitelja mladine in to se mu je očitalo vkljub temu, da Spinčič že od oktobra 1889 ne izvršuje svojega učiteljskega posla in to v skladu z ministrskega ukaza z dne 26. novembra 1887, kateri srednješolske učitelje „iz pedagogično-didaktičnih ozirov“ za celo mandatno dobo od učiteljske službe odstavlja.

Po predlogu dra. Pacaka je prišla stvar pred imunitetni odsek. Le-ta je zahteval od vlade, da se mu izroče spisi o tej zadevi. Vlada se je temu ustavila, a poslala je dva zastopnika v jedno sejo, katera pa nista nikakih fiktivnih podatkov prijavila o agitatoričnem postopanju Spinčičevem. —

V odseku prišla sta dva predloga na glasovanje, ki bodeta predmet obravnave pred zbornico. Predlog manjšine, kateri izraža, da se je po disciplinarnem postopanju proti Spinčiču rušila imuniteta, čeprav ne po besedah, vendar pa po duhu zakona, češ, da je vlada po ovinku disciplinarne preiskave hotela doseči to, kar bi bila morala iskati, sodnim potom z dovoljenjem državnega zbora in predlog večine, s katerim se naroča imunitetnemu odseku, da ukrene in zbornici predlaga primerne spremembe imunitetnega prava.

Poročevalec večine je levičar in levici, kateri je tedaj stal na čelu dr. pl. Piener, ni bilo po godu, da proti liberalnemu predlogu manjšine poroča poslanec levica. Dala je toraj predlogu večine nekako kosti in meso s tem, da je nasvetovala, da se raztegnejo spremembe imunitetnega prava na to, da se bode tudi disciplinarni pregon smel vršiti le po dovoljenju zbornice. — Levica se je nadejala, da bode manjšina odseka z ozirom na tako raztegneni predlog večine opustila svoj predlog. —

Manjšina je pa radovoljno sprejela od levičarske strani proponirani dostavek, a svojega predloga ni opustila. —

Predloga jeden drugemu ne nasprotujeta, — razlika mej njima je le ta, da večini služi slučaj Spinčič le za povod spremembi zakona, dočim hoče manjšina, da se Spinčičev slučaj tudi sam zase reši. —

Dva meseca je trajalo, preden je prišel predlog dra. Pacaka na prvo branje, ki je bilo sila burno. Skoraj jedno leto je preteklo, preden je imunitetni odsek izvršil svoje delo in leto je preteklo, odkar se je razdelilo odsekovo poročilo. V petek dne 2. marca t. l. bila je stvar na dnevnem redu, a ob drugi uri popoldne, ko se je bilo prišlo ravno do te točke, zaključila se je seja, čeravno navadno traja čez četrto uro. Reklo se je, da imajo na večer odseki seje. Ne znamo, ali se niso morda odseki nalašč sklicali, da se dobi zunanji povod zaključenju. Spinčiču se je že večkrat namignilo, da se ga hoče rehabilitirati, a zahtevalo se je, da vloži prošnjo na cesarja. On se je temu upiral, ker ni hotel, da bi se tak korak smatral, kakor priznanje njegove krivde. —

Sedaj, ko je razprava v torek neizogibna, izrazil je minister željo, s Spinčičem sam govoriti. Radovedni smo, kako podoba dobi to vprašanje do torka in kako se reši. —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. marca.

Volilna reforma.

Te dni bavil se je Hohenwartov klub z volilno reformo. Klubov predsednik je članom naznanil vsebino vladnega načrta in ti so načrt z vso oboženo-

LISTEK.

Nedvėdov album.

(Album 12 pesmij za višji glas s spremljevanjem klavirja, zložil Anton Nedvėd. Izdala in založila „Glasbena Matica“ v Ljubljani, 1893. Cena 1 gld. 50.)

Če pogledamo vzporedno vseh pevskih slavnosti, besed, venčkov in večerov, katere so razna národna naša društva v zadnjih dvajsetih letih v mestih in po deželi prirejela, vidimo, da se na njih nobenega slovenskega skladatelja ime češče ne nahaja, nego našega najpopularnejšega glasbenika, kateri je, dasi rodóm Čeh, vse svoje glasbene sile posvetil narodu slovenskemu, bivajoč že 36 let mej nami, in kateri je bodisi kot mnogoletni glasbeni učitelj slovenske mladine, bodisi po svojih številnih skladbah tako dobrodejno uplival na glasbeno izobrazbo Slovencev, kakor le malokdo drugi. V mislih imamo našega starosta na glasbenem polji, Antona Nedvėda. In če kdo vpraša po vzrokih, zakaj so baš Nedvėdove pesmi tako priljubljene, odgovoriti moramo, da zato, ker se ves skladbeni način

Nedvėdov i kar se tiče metodike i kar se dostaje jasnih, prirodno-priprostih stavkov najbolj približuje slovenski narodni pesmi. Prirčne so vselej, nikdar trivijalne, semtertja nekoliko otožne, prav kakeršen je z večine tudi značaj naše narodne pesmi. Prav zato pa je tudi toliko Nedvėdovih pesmij postalo že last narodova, da se povsod in pri vsaki priliki pojó in da so vsakemu znane. Omenjamo n. pr.: „Tam, kjer beli so snežniki“, „Beseda sladka domovina“, „Domovina mili kraj“, „Slovenska dežela“, „Popotnik“, „Bratje, v kolo se stopimo“, „Pozdravljam te, gorenjska stran“ in mej novejšimi „Vojaci na potu“, „Ljubezen in pomlad“, „Avstrija moja“ in mešani zbor „Nazaj v planinski raj“.

Najnovejše njegovo darilo, katero je poklonil slovenskemu narodu, je zgoraj navedeni „Album 12 pesmij za višji glas“. Delo je v zelo ukusni zunanji obliki izdala „Glasbena Matica“ kot društvene muzikalije za leto 1893. Vsebina mu je ta: 1. Predurmi, besede Jenkove; 2. Zlata doba, besede Levstikove; 3. Strunarjeva pesem, besede priredil Gangl; 4. Na tujih tleh, besede Funtkove; 5. Srce sirota, besede Gregorčičeve; 6. Cvetice, besede Levstikove;

7. Črno oko, besede Levstikove; 8. Molečemu dekletu, besede Tomanove; 9. Ljubici, besede Levstikove; 10. Tvoj mirni čuvam stan, besede priredil Gangl; 11. Njega ni! besede Gregorčičeve; 12. Pogled v nedolžno oko, besede Gregorčičeve.

Do sedaj je to najboljše zbirka slovenskih samospevov, broječa 43 strani velike četrtinke. Veselimo se je prav od srca in to tem bolj, ker imamo Slovenci baš samospevov tako malo. Če omenimo starejših Jenkovih, potem „Milutink“ Ipavčevih in Gerbičevih in samospevov Vilharjevih, mogli bi poleg njih navesti k večjemu še semtertja kakšen bolj ali manj znan samospev. In kdo ne ve, kolikega pomena so samospevi za posameznega pevca, ki sam ali v malem družbinskem krogu goji petje? Ker mu skupno petje v zborih ni povsod in vselej možno, uživa ob samospevih divno poezijo, si ob njih vedri duha, blaži srce in čisti ukus.

Predno pa govorimo podrobno o teh skladbah, zdi se nam potrebno določiti stališče, katero zavzemaj ocenjevalec slovenskih kompozicij. Zakaj že se je grešilo v tem pogledu, ker se je več zahtevalo, nego je bilo pravično. Ali smemo slovenske

stjo odklonili. Glasilo gorenjeavstrijskih klerikalcev javlja o načrtu to-le: Vlada namerava ustanoviti novo kurijo, v kateri bi imeli volilno pravico: vsi tisti, ki so obiskovali kako gimnazijo, realko, trgovinsko, obrtno ali strokovno šolo; nadalje vsi tisti, ki so vsaj dve leti člani kake bolniške blaginice in končno vsi, ki sploh kaj davka plačujejo. Kmetake občine in peti kurija bi volile neposredno, če bi to dež. zbor dotične kronovine zahteval, sicer pa posredno. Vsaka kronovina bi bila poseben volilni okraj za volilce pete kurije; samo Gališka, Čiška in Moravska bi se razdelile v več okrajev. Ako se uvedejo posredne volitve, bila bi vsaka občina volilni kraj zase, kjer pa bodo neposredne volitve, razdelil bi se ves okraj ali vsa kronovina na volilna okrožja po 4000 duš. — Klerikalci zahtevajo, da se število poslancev iz kmetijskih občin pomnoži in da se upošteje neposredne volitve tako, da se bode volilo v vsaki občini. Ustavljajo se temu, da bi mali obrtni, ki plačujejo manj kakor 5 gld. davka, volili v peti kuriji, kjer bi napram volilcem, ki davka ne plačujejo, ne imeli nikakega upliva — in pa temu, da bi morali delavci-volilci biti vsaj dve leti člani kake bolniške blaginice, ker se s tem od volilne pravice izključijo vsi kmetijski delavci, protežujejo pa industrijalni delavci. Konservativci pravijo, da jih za vladni načrt nikakor in za nobeno ceno ni dobiti. Ako ostanejo pri tem svojem mnenju, potem je koalicija v največji nevarnosti, vladni načrt pa pokopan, zakaj brez konservativcev ni mogoče dobiti dvotretjinske večine, potrebne za prejembo volilnega reda.

Proračunski odsek.

V zadnji seji proračunskega odseka začela se je razprava o proračunu naučnega ministerstva. Pri točki „centralno vodstvo“ govoril je minister Madayski. Izrekel se je za to, da se imenujejo posebni srednješolski nadzorniki za humanistične predmete, česar pa doslej v vseh kronovinah še ni bilo mogoče izvršiti. Točka „centralno vodstvo“ se je odobrila, kakor tudi točka, „traški za umetnost in arheološke namene.“

Steinwender — voljen.

Nemški nacionalce dr. Steinwender odločil je bil pred kratkim svoj državnozborni mandat, ker so mu volilci v Beljaku samo z dvema glasoma večine votirali zaupnico. Pri novi volitvi, vršilsi se v soboto, izvoljen je bil v Beljaški skupini mest in trgov zopet dr. Steinwender in sicer je dobil 577 glasov, njegov nasprotnik Schatzmayer 61, ravnatelj Scala, ki ni kandidoval, pa 169. Steinwender je torej zopet prišel do mandata a predsednik kluba nemških nacionalcev ne postane več, ker si je v stranki sami nakopal mnogo sovražnikov.

Vnanje države.

Italijanski parlament.

V sobotni seji italijanskega parlamenta je Crispi novič opravičeval vladno postopanje v Siciliji in v Massi-Carrari ter zagovarjal vojake pred raznimi očitaji. Zbornica je zavrgla nasvetovano nezaupnico in z veliko večino odobrila vladno notranjo politiko. Da pa s tem res ni izrekl vladni svojega zaupanja, svedoči to, da so v isti seji bili v finančni odsek in v odsek za razširjanje vladne oblasti voljeni sami opozicijski. Vlada nima upanja, da bi za svoje predloge dobila večino in se pripravlja za razpust parlamenta. Pričakovati je torej nove krize. Nekaki znaki za bodočnost so veliki delavski izgredi v Milanu, ki trajajo že več dni in katerih navzlic vsemu naporu še ni bilo udušiti.

Rusko-nemška trg. pogodba.

Parlamentov odsek za posvetovanje o tej pogodbi je več členov že odobril in vlada se nadeja, da dobi tudi v zbornici večino za pogodbo. Sicer pa se vidi čedalje bolj, da je Nemčija podpisala pogodbo največ iz strahu. Tako je grof Dönhoff te dni na nekem volilskem shodu prosil svoje volilce, naj mu dovolijo, glasovati za pogodbo, dasi je bil prej s častno besedo se zavezal, glasovati proti njej.

skladbe soditi po najstrožjem absolutnem merilu, stoječ na vrhuncu najmodernejše svetovne kompozicije, in določati njih vrednost po umotvorih glasbenih velikanov? Smemo li n. pr. Nadvédove skladbe meriti po Schumannovih, Lisztovih in Wagnerjevih in jih s par frazami odklanjati zgolj zato, ker po njih ne veje duh Schumannov, duh Wagnerjev? Nikakor ne smemo tega. Kakor se vsaka stvar v prirodi prirodno razvija, tako tudi noben narod v svojem razvoju ne preskakuje več zaporednih stopinj, od prirode mu začrtanih, ampak strogo stopnjema se mu širi miselni in čustveni obzor. Naše stališče v ocenah bodi torej relativno. Upoštevajmo pred vsem stopinjo, na kateri je dosedanja slovenska skladba, priznavajmo nje napredek, ne zahtevajmo pa od nje protiprirodnih skokov. Seveda pa je na drugi strani strogo gledati, da se glasba tudi razvija v neprestanem napredku, tako da je vsako poznejše delo popolnejše od prejšnjega. Vsaka skladba torej, v kateri se kaže napredek od prejšnjih, se mora resno upoštevati in priznavati, dasi bi najstrožjega absolutnega merila morebiti ne prenašala.

(Konec prih.)

Priznal je, da pogodba ni za Nemčijo koristna, a vender jo je treba odobriti, ker bi bila sicer vojna z Rusijo neizogibna. To je najbrž tudi Bismarcka napolnilo, da je hkrati nehal protiviti se pogodbi. Strah pred vojno je torej tako velik, da so vrli Nemci povsem pozabili na svoje preširno geslo: Nemci se mimo Boga nikogar ne boje.

Gladstone.

Odstop Gladstoneov je gotova stvar, dasi še ni oficijelno razglašen. Ali so velikega moža res ozirali na njegovo zdravje napotili, da je odločil težko breme ministerskega predsednika, ali pa so nanj uplivali politični nagibi, tega ne vemo povedati. Ouje se i jedno i drugo, Gladstoneov naslednik postane najbrž lord Roseberry, dosednji minister unanijih del. O pomenu Gladstoneovega odstopa za angleško notranjo in unanjo politiko govorili bomo te dni obširneje.

Prosveta.

Slovenska stenografija.

po sestavu Fr. Ka. Gabelsbergerja priredil prof. Anton Bezenšek, častnik akademije francoske itd.

O tej koristni knjigi, katero je izdala naša „Matica Slovenska“, čitamo v raznih strokovnih listih pohvalne kritike s častnimi odzivi za društvo in za pisatelja, ki sta nam podala slovensko stenografijo v lični obliki in z dobrim zadržajem. Mi nismo strokovnjaki, da bi bili mogli o vrednosti omenjene knjige soditi; zato smo do zdaj molčali. Dobili pa smo glavna glasila strokovnjakov-stenografov čeških, nemških in drugih, iz katerih hočemo našim čitateljem podati nekaj kritik v točnem prevodu.

„Těsnopisné Listy“, glasilo I. Praškega društva Gabelsbergerskih stenografov, pišejo v št. 7. l. l. tako-le: „Slovstveno društvo „Matica Slovenska“ v Ljubljani, katera je od svojega postanka do danes že veliko storila za slovenski narod, razširjajoča mej njim prekoristne knjige, izdala je tudi v krasni obliki slovensko stenografijo neutrudljivega apostelja stenografije mej južnimi Slovani. To podvzetje se nam zdi jako zaslužno delo „Matice Slovenske“: prvič zaradi tega, ker je to literarno društvo smatralo za umestno, izdati stenografsko učno knjigo, ter je na ta način storilo mnogo za prospah in razširjenje stenografije. Drugič zato, ker je knjiga izšla v obliki, katera je prikladna za šolsko rabo ter tako odgovarja v polni meri namenu pisatelja. — Delo prof. Bezenška izišlo je sedaj v drugi popravljeni izdaji. Prva je izšla l. 1876 v „Jugosl. Stenografu“ v Zagrebu in l. 1878 v posebni izdaji istotam. Moramo poudariti to, da se je prof. Bezenšek v tem delu ravnal po načelih, na katerih je osnovana češka stenografija (těsnopis český), ter je ostal zvest svojemu prepričanju, katero je izrazil v svojem referatu: „Kako bi se moglo doseči in ohraniti jedinstvo mej slovanskimi stenografi“ na prvem kongresu slovanskih stenografov v Pragi l. 1891. Druga teza se namreč glasi tako: „Česki těsnopis naj služi kot merodajno vodilo za prevode Gabelsbergerjevega sestava na vsako slovensko narečje; a odklonjenja od njega, kakor tudi različja mej posameznimi slovanskimi prevodi dovoljena so samo na toliko, kolikor to brezpogojno zahtevajo dotične jezikovne ali dialektične posebnosti. V obče pa ima veljati varovanje jedinstva kot glavno načelo, ter se priporoča vsem slovanskim stenografom, ki delujejo književno na strokovnem polju. Prof. Bezenšek, kateremu gre zaradi tega vsa hvala, zastopa torej v praksi tezo vzajemnosti in jedinstva mej stenografujočimi Slovani.“

„Correspondenzblatt“, službeno glasilo kraljevskega stenografskega instituta v Draždanih, (najviši zavod te stroke na Nemškem, prinaša v št. 6. l. l. na str. 60 iz peresa dvornega svetovalca prof. dr. Zeibiga, ki je uredil Gabelsbergerjev sestav za ruski jezik, obširen članek o stenografiji mej južnimi Slovani, iz katerega posnemamo sledeče vrstice: „... Bezenšek zasluži ime jugoslovanskega apostola stenografije, ker se mu je v sorazmerno kratkem času posrečilo na Hrvatskem, južnem Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, v Istriji in v Primorju, potem v Bolgariji in vzhodni Rumeliji izvenredno mnogo za Gabelsbergerjev sestav storiti. Njegova želja je bila vedno, da se osnuje neka jedinstvo v stenografskem pismu mej Hrvati, Slovenci, Srbi in Bolgari; a za najbolje zedinjevalno sredstvo smatral je češki prevod Gabelsbergerjevega sestava. Mi vemo, da je na tej osnovi ustrojena hrvatska, srbska in bolgarska stenografija. A kar se tiče Slovencev, stenografiral je Tanšek v kranjskem deželnem zboru; Kapretz je izdal svoje

„predloge za prisposobljenje Gabelsbergerjevega sestava na slovenski jezik“, in nazadnje je šolski nadzornik Hafner 1869 ponudil „Matici Slovenski“ svoj prevod, kateri se pa ni tiskal, ker je I. češko društvo stenografov Gabelsbergerskih v Pragi o njem neugodno sodbo izrekel. Še-le našemu profesorju Bezenšku se je posrečilo stopiti na dan s priredbo našega sestava za slovenski jezik, in njegovo delo se je že v praksi dobro obneslo. Učna knjiga, ki je izšla pod naslovom „Slovenska stenografija“ druga popravljen izdaja v Ljubljani v zalogi „Matice Slovenske“ je nov dokaz neutrudljive in uspešne delavnosti našega bolgarskega tovarišastrokovnjaka. Še prej ko je sklenil svojo priredbo Gabelsbergerjevega sestava na bolgarski jezik, priredil ga je za svoj materin jezik slovenski v Zagrebu 1876 v soglasju svojim s hrvatskim prevodom. A ta nova izdaja se loči bistveno od prve; ne samo da je zunanja oblika bolj čedna, nego tudi zadržaj je obširnej, novo razdeljen ter v pravilih in primerih odlično predstavljen. Pisatelj se rokovi točno po resolucijah prvega slovanskega stenografskega kongresa v Pragi. Bezenšek je torej vzel za osnovo najnovejšo izdajo „Těsnopisa českého“, katera je urejena po določbah Brnskega stenografskega zbora; a od druge strani je Bezenšekova „slovenska stenografija“ v soglasju z bolgarsko stenografijo, katero je podal on bratskemu plemenu že v tretji izdaji lanskega leta. (Sedaj se govori o popravkih, v katerih se loči prav umestno nova izdaja od stare.) V dodatku je stenografska čitanka, katera objema najboljše proizvode slovenskih pesnikov in prozaikov.

Prvo literarno društvo „Matica slovenska“ v Ljubljani, katera je izdala stenografijo na svoje stroške, pridobila si je veliko zaslug za stenografijo; kajti s tem, da izide propaganda za stenografijo od tako imenitne družbe, obrača se pozornost širjih krogov na našo umetnost, in ta si pridobiva vedno večjo ceno mej izobraženimi ljudmi, kateri so navedeni pričakovati od tega društva na literarnem polju le najboljših in najtemeljitejših proizvodov. In še več, „Matica“ se trudi, da dobi ta učna knjiga odobrenje ministerstva prosvete, da se uvede v srednje šole na južnem Štajerskem, Kranjskem in v Primorju, kar bo tem lažje dosegla, ker je „Těsnopis český“, s katerim se „slovenska stenografija“ kolikor mogoče ujema, že odobren z odpisom dne 28. sušca 1884 za srednje šole na Češkem.

Mej tem, ko so omenjeni pokusi Tanška in Hafnerja ostali pač samo pokusi, položena je z Bezenšekovim delom za slovensko stenografijo ravno tako krepka osnova, kakor z njegovo priredbo našega sestava za bolgarski jezik. Upamo, da bo Bezenšku skoraj mogoče dati na svetlo še delo o debatnem pismu in posebno stenografsko čitanko slovensko.“

Tako pše na našo radost slavni strokovnjak dr. Zeibig, ki je posebno kompetenten za prevode Gabelsbergerjevega sestava na slovanske jezike ter zavzema tudi mesto referenta za taka vprašanja pri kralj. stenografskem zavodu v Draždanih.

Najstareji stenografski list „Bairische Bätter für Stenographie“, ki izhaja že 44 let v Monakovem kot glasilo centralnega stenografskega društva, katerega častni član je naš rojak Bezenšek, piše v istem smislu o njegovej slovenski stenografiji, kakor češki „Těsnopisné listy.“

Tako torej sodijo prvi strokovnjaki.

Domače stvari.

— (Maks Logar †) Včeraj popoldne preminul je v Škofjiloki c. kr. avskultant g. Maks Logar v 30 letu svoje dobe na sušici. Pokojnik služboval je v zadnjih dveh letih, izredno hitro položivši sodni izpit, kot kazenski sodnik v Ilirski Bistrici, Radovljici in Škofjiloki, ter si je po svojem kristalno čistem značaju, izredni marljivosti in gorečem rodoljubju pridobil povsod iskrenih simpatij. Da ga neizprosna usoda ni v cvetu let ugrabila rodbini in narodu, postal bi bil pokojnik brezdomno odličen član slovenskega pravištva, in uzoren sodnik, poleg tega pa tudi zvest branitelj naših narodnih pravic. Zategadelj tudi mi žalujemo ob preranem grobu blazega moža, kateremu naj bo lahka zemljica domača in vsikdar časten spomin!

— (Dnevni red seji občinskega sveta Ljubljanskega,) v torek dne 6. t. m. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Oznanila predsedstva. II. Vodovodnega ravnateljstva poročilo o mestnega vodovoda proračunu za 1894. leto. III. Finančnega

odseka poročilo a) o mestne klavnice in loterijskega posojila računskih zaključkih za 1893. leto; b) o mestne klavnice in loterijskega dosojila proračunu za 1894. leto; c) o ponudbi gleda nakupa hiše št. 26. v Kravji dolini; d) o mestne blagajnice in knji pripadajočih fondov škontrovanji dne 18. decembra 1893. IV. Stavbinskega odseka poročilo a) o kranjske stavbinske družbe predstavki glede pogojev za prodajo nekega mestnega sveta ob cesti na Rožnika; b) o stavbinskega podjetnika V. Trea ponudbi glede nakupa nekaterih parcel mestnega sveta ležečega mej Tržaško cesto in železnico. V. Stavbinskega in finančnega odseka poročilo o prodaji jednega dela nekdanj Jalenovega posestva na Res'jevi cesti. VI. Šolskega odseka poročilo: 1.) o stavišči za novo dvorazredno šolo na barji; 2.) o nunskega samostana prošnji za napravo kanala radi odpeljave fekalij; 3.) o mestnih ljudskih šol računih glede porabe dotacij v šolskem letu 1892/3; 4.) o c. kr. velike realke računih glede porabe dotacije 1893. l.; 5.) o c. kr. velike realke računih glede porabe dotacije dovoljene modelirski šoli za 1893. leto. VII. Šolskega odseka nasvet, da se oddajaj ustanova letnih 250 gld., ustanovljena 1881. leta od mestnega zastopa za učence (kake višje državne obrtne šole, za jedno leto 5 učencem tukajšnjih obrtnih strokovnih šol, kadar se zanjo ne oglasi nobeden sposoben prosilec. VIII. Personalia. (Tajna seja.)

— („Slovenske Matice“, XCVIII. odbora skupščina) bode v sredo dne 14. marca t. l. ob 5. uri popoldne v društvenih pisarniških prostorih na Kongresnem trgu št. 7. Dnevni red: 1. Potrđilo zapisnika o XCVII. odboru skupščini. 2. Naznanilo predsedništva. 3. Poročilo književnega odseka o društvenih knjigah za leto 1894. 4. Poročilo tajnikovo. 5. Posamezni nasveti in predlogi.

— (Benefična predstava.) V sredo dne 7. t. m. poje se petikrat prekrasna Smetanova „Prodana nevesta“ in sicer na korist velezaslužnemu kapelniku „Dram. društva“ prof. Franu Gerbiču, ki si je posebno v letošnji sezoni pridobil z neumornim svojim požrtvovalnim delovanjem izredne zasluge za napredek slovenske opere. Ako se pomisli, koliko truda je prizadejalo študiranje štirih, cel večer izpolnjujočih novitet „Stari ženini“, „Prenočišče v Granadi“, „Čarostrelec“ in „Prodana nevesta“ z zborom in s solisti in ponavljanje in deloma na novo študiranje družih oper, kakor „Cavalleria rusticana“, „V vodnjaku“, „Teharski plemiči“ itd. neumornemu kapelniku, moramo reči, da poglaviti del krasnega uspeha vseh letošnjih opernih predstav gre zahvaliti kapelniku g. prof. Gerbiču. On, ki je ustvaril slovensko opero, ima posebno letos tolažilno zavest, da je njegov trud bil uspešen, da je delovanje njegove obrodilo tako lep sad. Slovensko občinstvo, ki je opravičeno ponosno na slovensko opero, bode gotovo tudi zaslužnega kapelnika odlikovalo, kakor to zasluži v polni meri.

— (Slovensko gledališče.) V dramatični umetnosti se pripravlja nekaj let tem evolucija. Doslej so se igralci delili po strokah in splošna je bila trditev, da more vsak igralec samo v jedni stroki dober biti. Sedaj se čuje ravno nasprotna trditev, da je namreč samo tisti igralec pravi umetnik, ki ume različne značaje stvarjati in si zna v vsaki ulogi zagotoviti uspeh. Coquelin, Bonn in deloma Eleonora Duse so živ dokaz, da je ta trditev opravičena in da zamore biti resnična, to nam dokazuje tudi prvi slovenski igralec gosp. Borštnik. Tekom let smo ga videli v najrazličnejših ulogah. Igral je resne in komične vloge, blagosrečne očete, sentimentalne in tragične ljubimce, intrigante, skratka, igral je vse, igral vsako vlogo, katere ni mogel z dobro vestjo zaupati drugemu igralcu. Dasi je največje trijumfe slavil kot predstavitelj takozvanih karakter-olog, tako mu mora vender vsakdo priznati, da je vsako vlogo rešil kar je najbolje mogel, da je bil v vsaki umetnik in da je v vsaki sijajno dokazal svojo nenavadno umetniško nadarjenost. Tako tudi sinoči. Okolnosti so nanesele, da je moral gospod Borštnik izbrati za svojo benefico burko „Veharjevo letovišče“, v kateri je nastopil v komični ulogi kot Filip Zagorjan. Občinstvo ga je že pri prvem nastopu pozdravilo z burnim ploskanjem in viharimi živjolkici. Svojo vlogo je g. Borštnik igral tako komično in tako živahno, da smeju ni bilo ne konca ne kraja. Žal, da ga ostalo osebje, možko namreč, ni podpiralo. Nekateri teh gospodov imajo tako malo spoštovanja pred občinstvom, da se menda že iz

principa svojih ulog več ne uče. O damah moremo samo pohvalno poročati, kajti vse, gospé Borštnikova in Danilova, kakor gospodične Nigrinova, Slavčeva in Polakova so jako dobro igrale. Želeli bi samo, da imajo dame vedno primerne maske. To velja tudi za dame od opere. Mati z doraslo hčerjo tudi na odru ne more imeti lica kakor dvajsetletno dekle. — G. Borštniku sta bila izročena dva lepa venca: jednega — velikega in res krasnega — so mu poklonili narodni Šentpeterčani, drugega njegovi učenci, občinstvo pa je dičnemu umetniku z zasluženimi ovacijami na odprti sceni in koncem dejanj pokazalo svoje simpatije in svoje priznavanje. — Gledališče je bilo jako dobro obiskano.

— (Pobalinstvo.) Nepoznani zlikovci so nočjo po noči zamazali z neko črno tekočino sedem poštnih nabiralnikov. Policija je preskrbela, da so se dotični nabiralniki takoj očedili. Razume se samo po sebi, da obsojamo tako počenjanje razposajenih pobalinov z vso odločnostjo in le želimo, da bi policija storilce zasledila in je ostro kaznovala.

— (Zaprte šole.) Šolskemu slugi ženskega učiteljišča umrla sta pretečeni teden dva otroka za davico. Učiteljišče je bilo radi razkuženja od torka do petka zaprto. Danes pa je zopet oboel pri šolskemu slugi jeden otrok za isto boleznijo. Da se nevarna bolezen ne raztrosi dalje, ustavil je visoki deželni šolski svet pouk na ženskem učiteljišči, na ženski vadnici in na otroškem vrtu. Pouk prične se na vseh imenovanih zavodih šele v sredo po veliki noči, to je dne 28. marca. Merodajni činitelji pa bi naj začeli premišljevali, bi li ne kazalo raznih stanovanj premestiti iz šolskega poslopja na mesto, katero bi ne bilo v nikaki zvezi z zavodom.

— (Novo poštno poslopje v Ljubljani.) Ker je nekdanja Luckmanova hiša, katero je erar nakupil za zgradbo novega poštnega poslopja za 90 000 gld., že popolnoma izpraznjena se bode v kratkem začelo podirati jo. Potem pa se takoj začne graditi novo poštno in brzojavno poslopje. Ako sodimo po načrtih bode novo poslopje zares mestu na kras in v olepšanje.

— (Umrl je v bolnici za inkvizite) na Žabjaku Anton Novak, ki je lani ustrelil v Šiški Koslerjevega sodarja Stenovca. Ker je bil Novak na smrt bolan, se je morala obravnava proti njemu dvakrat odložiti.

— (Pobeg izgnanec.) Dvajset let stari tipograf Ludvik Žmolek, kateri je — kakor smo svojedobno poročali — izvršil v Ljubljani več tatvin ter bil vsled tega zaprt pri tukajšnjem za mesto delegovanem okrajnem sodišči, poslal se je pretečeni petek s prisilnim potnim listom v svojo domovinsko občino Pilbřimov na Češkem. V Gradcu pa je Žmolek svojemu spremljevalcu utekel ter ga do sedaj ni bilo mogoče zaslediti.

— (Izpred porotnega sodišča.) Kakor smo javili že v sobotni številki, vršila se je predvčerajšnjim pri tukajšnjem porotnem sodišču obravnava proti 8 osebam zaradi hudodelstva ponarejanja kovanega denarja, oziroma zaradi udeležbe pri tem hudodelstvu. Brata Martin in Jakob Masterl ter Blaž Benedičič priznali so tudi pri obravnavi, da so res vlivali nepristne tolarje, vsi drugi pa so dejanje odločno tajili. Marija Benedičič sicer priznava, da je v Škofjiloki izdala tri nepristne goldinarje, trdi pa, da ni vedela, da ima nepristen denar. Zaslišane priče niso nič bitnega izpovedale. Porotnikom stavilo se je 17 vprašanj. Prvih 9 vprašanj tikalo se je le krivde bratov Masterl in Blaža Benedičiča, ter so porotniki na vseh 9 vprašanj odgovorili jednoglasno z „da“; deseto in jednajsto vprašanje glede Marije Benedičič in Janeza Žitnika so porotniki istotako jednoglasno zanikali; na dvanajsto in trinajsto vprašanje glede Jožefa Vidmarja odgovorili so porotniki z „da“, na štirinajsto in petnajsto vprašanje glede ponareje denarja po Janezu Vidmarju pa z „ne“; konečno potrdili so porotniki 16. vprašanje glede udeležbe Janeza Vidmarja pri hudodelstvu ponarejanja denarja, zanikali pa jednoglasno 17. vprašanje glede krivde Franceta Vidmarja. Sodišče obsodilo je potem Martina Masterla na dve leti, Blaža Benedičiča na 14 mesecev, Jakoba Masterla na jedno leto, Jožefa Vidmarja na 14 mesecev in Janeza Vidmarja na osem mesecev težke ječe; Marija Benedičič, Janez Žitnik in France Vidmar pa so bili od obtožbe oproščeni. Obravnava bila je še le ob 10. uri po noči končana. S tem je svršena prva letošnja porotna sesija.

— („Okrajna posojilnica v Mokronogu“), registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ima svoj prvi uradni dan prihodnji četrtek, t. j. 8. t. m. popoldne ob 2. uri v šolskem poslopji Mokronoškem. V prihodnje bode posojilnica imela uradni dan sleherni četrtek popoldne ob dveh v šoli. — Pri občnem zboru, dne 1. t. m. se je dolčilo za uloge 4½%, za posojila pa 5½%. — Omeniti nam je z zadovoljnostjo, da je zanimanje za to prekoristno napravo veliko. Mnogo Mokronoških in okoliških rodoljubov je že pristopilo k posojilnici, tako, da zadruga koj s početka šteje že 30 združnikov. Upati pak je, da jih pristopi še več. Zavednim rodoljubom pa pokladamo toplo na srce, da ljudstvo pouče o koristi in imenitnosti okrajnih posojilnic.

— (Iz Ormoža) se nam javlja: Poljedelsko ministerstvo je po c. kr. Ptujskem okr. glavarstvu naročilo 1000 nemških in 100 slovenskih komadov knjižice: „Učenci varujte naše koristne ptice glada iz mraza in nastavlajte jim valilnice“ pri izdajatelju g. Fran Vabiču, nadučitelju na Raneču pri Ormužu ter mu še dalo za trud lepo nagrado.

— (Sumna smotka.) V Gradcu našel je te dni ključarsk pomočnik na Karmelitskem trgu malo ožgano kuba smotko na tleh. Pobral jo je in bi jo gotovo kadil, da se mu ni zdelo izredno teška. Vsled tega jo je začel natančneje pregledavati in zapazil je, da je v smodki bil mali naboj pola smodnika in nasekanih koščkov svinca, ki bi gotovo tudo poškodoval kadilca, ako bi bil tako nepreviden, da bi prižgal smotko in jo utaknil v usta.

— (Za „dom dr. A. Starčevića“ v Zagrebu.) ki bode pravi „Narodni dom“ hrvatskega naroda, razpisal je odbor natječaj za načrte. Natjecati mogó arhitekti Hrvati ali taki, ki stalno prebivajo v Hrvatski Rok je do 31. marca. Za najbolji načrt je določena nagrada 600 kron. Načrte bode najdalje 14 dni kasneje preizkusil odbor treh Zagrebških strokovnjakov in treh članov stranke prava. Odbor želi, da bi se temeljni kamen položil že letos na sv. Antona dan (13. junija) in to posebno zaradi tega, ker je preverjen, da bodo darovi prihajali še obilneje nego dosedaj, ko se bode storil prvi vidljivi korak, to je ko se položi temeljni kamen. Zgradba bi se potem še letos dozidala do postrešja in izgotovila popolnoma do sv. Antona bodočega leta.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Papež in župnik Kneipp.) Sv. Oče naprosil je v Rimu bivajočega župnika Kneippa, naj še ne odpotuje in tudi njega zdravi z vodo. Župnik se je sicer nekoliko branil, konečno pa se je udal, da ugodí želji sv. Očeta.

* (Papež v dvor.) Akopram sv. Oče Leo XIII. ni več posvetni vladar in ima le obsežna posestva Vatikana in njegove okolice, je v njegovi službi 1160 uradnikov, služabnikov, gardistov itd. V Vatikanski palači ima na razpolaganje 11.500 sob in lepe vrtove.

* (Drago jajce.) V Londonu kupil je na dražbi neki Sir V. H. Creme jajce ptica „veliki alk“ za 3000 gld. Rod ptica veliki alk je od leta 1844. popolnoma izmrl in ni nobenega živega več na svetu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 5. marca. „Montagsrevue“ javlja, da izdeluje vlada novelo k tiskovnemu zakonu, s katero se bodo premenile sedaj veljavne določbe glede objektivnega postopanja in glede časnikarske kavcije.

Budimpešta 5. marca. Pod predstvom grofa Kalnokyja bila včeraj konferenca avstrijskih in ogerskih ministrov glede trgovinske pogodbe z Rusijo.

Budimpešta 5. marca. Včeraj je bil tukaj meeting, katerega se je udeležilo okolu 130.000 oseb. Zborovalci so vzprejeli resolucijo za cerkvenopolitične predloge.

London 5. marca. Kraljica je vzprejela Gladstoneovo demisijo in imenovala lorda Roseberryja ministerskim predsednikom. Liberalna stranka se ne bo razcepila, ker je Roseberry obljubil Ircem, da predloži zbornici home-rule. Samo radikalci pod vodstvom Labouchèra mislijo stopiti v opozicijo.

Turin 5. marca. Kossuth je nevarno obolel.

Zahvala.

„Šenpeterčanom“, ki so me povodom moje včerajšnje beneficije počastili s krasnim vencem in trakovi, izrekam tem potom najpristržnejšo zahvalo.

(245)

Ig. Borštnik.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
3. marca	7. zjutraj	742.0 mm.	— 3.6° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	740.5 mm.	10.4° C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	740.2 mm.	3.2° C	sl. vzh.	jasno	
4. marca	7. zjutraj	740.5 mm.	— 2.6° C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	737.9 mm.	12.4° C	sl. jzh.	jasno	
	9. zvečer	736.9 mm.	7.2° C	sl. jzh.	obl.	

Srednja temperatura 3.5° in 5.7°, za 1.0° in 3.2° nad normalom.

Dunajska borza

dné 5. marca t. l.

Skupni državni dolg v notah	98	gld.	40	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	gld.	25	kr.
Avstrijska zlata renta	120	gld.	20	kr.
Avstrijska krona renta 4%	97	gld.	75	kr.
Ogerska zlata renta 4%	118	gld.	25	kr.
Ogerska krona renta 4%	95	gld.	20	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	1029	gld.	—	kr.
Kreditne delnice	369	gld.	20	kr.
London vista	124	gld.	50	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60	gld.	92 1/2	kr.
20 mark	12	gld.	18	kr.
20 frankov	9	gld.	89	kr.
Italijanski bankovci	43	gld.	07 1/2	kr.
C. kr. cekini	5	gld.	87	kr.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajali in odhajali časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Solthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Lino, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Solthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregno, Curih, Genova, Paris, Lino, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeňa, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Ischla, Gmunden, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeňa, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmunden, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Inomosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.

Ob 12. uri 00 min. popoldne " " "

Ob 6. uri 10 min. zvečer " " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.

Ob 1. uri 01 min. popoldne " " "

Ob 8. uri 46 min. zvečer " " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 2. uri 05 min. popoldne " " "

Ob 6. uri 50 min. zvečer " " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 15 min. popoldne " " "

Ob 6. uri 20 min. zvečer " " "

4—51)

Izurjen stenograf

se išče za pisarno

(237—2)

dra. Josipa Sernca v Celji.

Vabilo na XIII. redni občni zbor

„Kmetijske posojilnice Ljubljanske okolice“ v Ljubljani

kateri se bode vršil

dné 11. marca 1894 ob 10. uri dopoldne

v zadržni pisarni na Marije Terezije cesti št. 1.

(238)

Dnevni red: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo nadzorstvenega odbora in dati absolutorij za leto 1893. 4. Volitev ravnateljskega odbora in sicer: a) ravnatelja, b) blagajnika, c) kontrolorja in d) 2 namestnikov. f) Volitev 3 članov v nadzorstveni odbor. 5. Predlogi društvenikov. K polnoštevilni udeležbi vabi častite deležnike najuljudneje

ravnateljski odbor.

Bilanca

31. decembra 1893.

Aktiva			Pasiva		
	gld.	kr.		gld.	kr.
1. Gotovina dné 31. decembra 1893	8204	44	1. Glavni rezervni sklad	7791	35
2. Pri raznih zavodih naložen denar	28287	28	2. Posebni rezervni sklad	3746	96
3. Posojila:			3. Glavni deleži 98 à gld. 100.—	9800	—
a) na zemljišča gld. 134285.—			4. Opravilni deleži 174 à gld. 5.—	1149	—
b) na menjice 69379.—			in 279 à gld. 1.—	235809	40
c) na zastavna pisma 27350.—	231014	—	5. Hranilne vloge	8208	05
4. Inventar po odbitku 10%	151	39	6. Kapitalizovane obresti	1897	85
5. Zaostale obresti posojil	2530	36	7. Za 1. 1894 predplačane obresti posojil	2310	71
6. Nepovrnjeni prehodni zneski	25	85	8. Čisti dobiček	270213	32
	270213	32		270213	32

Izkaz izgube in dobička

za upravo leto 1893.

Debet			Kredit		
	gld.	kr.		gld.	kr.
1. Izplačane obresti hranilnih vlog	1690	60	1. Na novi račun prepisani ostanek iz dobička v letu 1892	132	82
2. Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	8208	05	2. Prejete obresti posojil	12372	44
3. Za leto 1894 predplačane obresti posojil	1397	85	3. Zaostale obresti posojil	2530	36
4. Upravni troški	1203	76	4. Upravni dohodki	506	72
5. V letu 1893 za leto 1892 plačane obresti posojil	3186	82	5. V l. 1892 za l. 1893 vzprejete obresti posojil	1332	22
6. Odpis na vrednostni inventar	16	82	6. Zamudne obresti	171	05
7. Davek	216	52	7. Obresti denarja naloženega	1185	52
8. Dobiček	2310	71			
	18231	13		18231	13

Denarni promet

od 1. januarja do 31. decembra 1893 gld. 859178.—

Prejemki			Izdatki		
	gld.	kr.		gld.	kr.
1. Vplačani opravilni deleži	67	—	1. Izplačani glavni deleži	200	—
2. Dvignene obresti glavnega rezervnega zaklada	335	44	2. Izplačani opravilni deleži	99	—
3. Dvignene obresti posebnega rezervnega zaklada	189	57	3. Izplačane hranilne vloge	155132	06
4. Vložene hranilne vloge	205397	81	4. Izplačane obresti hranilnih vlog	1690	60
5. Vrnena posojila	90254	12	5. Izplačana posojila	143192	12
6. Prejete obresti posojil	12372	44	6. Upravni troški	1203	76
7. Upravni dohodki	506	72	7. Naložilo se je pri denarnih zavodih	122366	89
8. Iz raznih denarnih zavodov dvignene glavnice	112201	97	8. Izplačalo dividende glavnim deležnikom	612	—
9. Dvignene obresti denarja naloženega	1185	52	9. Davka se je plačalo	216	52
10. Prehodni zneski	374	50	10. Za dobrodelne namene	100	—
11. Prejete zamudne obresti	171	05	11. Nagrade ravnateljstvu	417	50
12. Gotovina pričetkom leta	10635	16	12. Prehodni zneski	253	01
	433691	30	13. Inventar	3	40
			14. Gotovina koncem leta 1893	8204	44
				433691	30

Za ravnateljstvo:

J. Knez, ravnatelj.

dr. Jos. Stare, odbornik.

Iv. Vrhovnik, odbornik.

Vekoslav Jenko, kontrolor.

Oton Bayr, denarničar.

Nadzorstvo „Kmetijske posojilnice Ljubljanske okolice“ je pregledalo in primerjalo letne račune za 1893. leto in Va m naznanja, da so pregledani letni računi in bilanca razpoloženi na pregled v zadržni pisarni, kakor to zahteva §. 30., al. 4. društvenih pravil.

Ljubljana, dné 2. marca 1894

Dr. Jos. Vošnjak, načelnik.

Ivan Rode.

Vinko Ogorelec.

Pretužnim srcem javljamo žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani sin, oziroma brat, gospod

Maks Logar

c. kr. avskultant

danes ob 3 1/4. uri popoldne, po dolgem trpljenji, v 30. letu svoje dobe, spreviden s svetotajstvi za umirajoče, udano in mirno v Gospodu zaspal. Zemljski ostanke nepozabnega pokojnika izročili se bodo v torek dné 6. marca t. l. ob 2. uri popoldne na novem mirovdvoru Škofjeloškem materi zemlji.

Sv. maše zadušnice darovale se bodo v različnih cerkvah.

Lahka mu zemlja in časten spomin!

V Škofji Loki, dné 4. marca 1894.

(241)

Žalujoči zaostali.

(Posebni parte-listi se niso izdali.)

Vinska velekupčijska trrdka

(odlikovana z diplomami in svetinjami)

G. Benuzzi in drugi

vinogradnikov v Tridentu na Tirolskem

priporoča p. n. častiti duhovščini, gg. vinotrzcem in drugim svoja

pristna, naravna bela in rudeča namizna in buteljska vina

po primernih cenah in proti najkulantnejši postrežbi.

Poskušnje, ceniki in vsa druga pojasnila in naročila pri g. zastopniku

Alojziju Czernichu, Ljubljana, Rimska cesta št. 19.

(239—1)